

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Episcopi.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](#)

170   *Pars secunda de elevatione*
doctionis sacræ eructando , sive efferatæ instar
bestiæ verberibus , pugnis etiam inter charta-
rum lusus , aut saltus sibi subjectos aliquoque tra-
stanto , sive Sacra menta variis modis indignè
& prorsus indecenter administrando . Illi qui
quantocyus scandal a ejusmodi ex officio debe-
rent tollere , id vel nescio ex quo metu aut osci-
tantia negligunt , vel accusatorem aliaque juris
adminicula deesse queruntur . E quidem con-
tra juris ordinem non oportet procedere , nec
inauditum , aut non convictum condemnare
sed ubi vita scandalosa Sacerdotis nimis quam
manifesta est omnibus in vicinia . Zelo Dei ani-
marumque salutis secundum scientiam armatus
judec facile inveniet viam etiam secundum juris
ordinem publicâ famâ notum corrigendi &
compescendi . Si ipsi remora injicitur ob colli-
sionem inter potestatem Ecclesiasticam & lai-
cam , vel quia dominus correctionis , inclusionis
pro scandalosis præsbyteris non sunt in patria
ipse nihilominus urgere debet , & facere quod
potest . Deus autem severè puniet eos , qui in
causa sunt , quod minus scandal a ejusmodi pu-
blica cum vilipendio Ecclesiæ Catholicæ non
gollantur .

Episcopi.

*A*ttendite vobis & universo gregi , in quo uol-
Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ec-
clesiam Dei , quam acquisivit sanguine suo . Act.
20. Qui Episcopatum desiderat , bonum opus de-
siderat .

siderat, id est præclarum & ita arduum, ut teste
Trid. Conc. etiam Angelicis humieris sit formi-
dandum. Oportet ergo Episcopum irrepreben-
sibilem esse, unius uxoris virum (quomodo hoc
sit intelligendum V. infra) sobrium, prudentem,
ornatum, (scilicet honesto habitu ac talem per-
sonam decente. Vel, ut Hieron. vult, moribus
compositum, servantem decorum in incessu,
habitu, sermone, & omni motu) pudicum, ho-
spitale, non violentum, non percussorem [in-
domiris animi motibus obnoxium] sed mode-
stum, non litigiosum, non cupidum, sed suæ do-
mui bene præpositum (ut scilicet redditus Episco-
pales bene administrentur, debita non contra-
hantur, & omnia in domo Episcopali ordinate
fiant] filios habentem [NB. non post Episcopa-
tum assumptum generantem, sed si quos in præ-
vio legitimo conjugio genuit] subditos sive mo-
rigeros & bene educatos cum omni castitate, id
est perfectâ puritate. Oportet autem & testimo-
nium habere bonum ab iis, qui foris sunt. 1. Tim.
3. Quibus scilicet bono exemplo prælucet &
præluxit. Ecce conditiones hic loci exigit Apo-
stolus in Episcopo decem affirmativas, & sex ne-
gativas, quas bene perpendere debet, & qui
Episcopatum non propter bonas opes, sed bon-
um opus desiderat, & illi, qui tanquam pa-
triæ Patres & Diœcœleos aut Cleri in Cathedra-
libus Ecclesiis primores jus Episcopum eligendi
habent, eò severiorem districto judici reddituri
rationem, quò magis aut amore lucri, aut li-
vore contra hunc illum aut alio inordinato af-

fectu ducti bonum commune , spirituale , & temporale negligunt . Scio Episcopum quendam in certa ditione morti proximum iteratò ingeminasse , yalde dubiam sibi videri salutem multorum Episcoporum in eadem ampla ditione ant natione , eò quod vel ditandis familiis si Duces nati non sunt , toti intenti essent , & quæstio sit , an non tantum de bonis Ecclesiæ sed & subditorum expensis acquisitis ita disponere possint ; vel instar aliorum sacerdotalium Principum clamosis yenationibus aulæque magnificentia ac pompâ distenti Episcopale ipsi munus non administrent , vel ex defectu bonæ reddituum administrationis & malâ ac profusâ , ubi esse non deberet , nummorum applicatione debita contrahant ex post non solvenda , vel subditos habeant durius , debitamque justitiae culturam negligant , vel demum non castè vivant . Occasione hujus ultimi puncti explicandum venit , quod suprà ex Apostolo allatum est , Episcopum scilicet debere esse *unius uxoris virum* . Pro quo ritè intelligendo scire oportet , quod ob defectum cœlibum , qui muneri Episcopali vel Pastorali apti essent , ordinati fuerint in primitive Ecclesia etiam conjugati , sed non nisi Monomagi sive unius uxoris viri , non verò bigami , sive qui uxore primâ mortuâ duxissent secundam , & hi Monomagi post suscepitos sacros ordines conjugii usu abstinebant . Postmodum tamen Græcis ob incontinentiam indultum fuit , ut uxorati ante susceptos sacros ordines in usu conjugii permanent . Nunquam verò concessum

cessum fuit, ut jam ordinato novam liceret uxori
rem ducere. Multò autem certè damnabilius
erat & est uti pellice. Et revera ad æternam sa-
lutem Episcopi èo magis necessarium est exem-
plum bonum in hoc & supra ab Apostolo requi-
sitis punctis, quò major in ipso vi characteris &
statu Episcopalis, quàm aliis Sacerdotibus imò &
religiosis requiritur perfectio. Hi enim vi pro-
fessionis suæ tenentur tendere ad perfectionem.
Episcopus autem debet perfectus esse. *Quis-*
quis Sacerdotii jungitur teste Greg. hom. 17. in
Lucam, quas ex salis tactu aeterna vita sapore con-
diri debet. Quantò magis domesticis & aliis
subjectis id evenire debet, dum junguntur vel
conversantur cum Episcopo. Quàm invertitus
jam ordo est! pergit idem Greg. l. c. quando
ipso peccamus, qui compescere peccata debuimus,
& quia eo ipso, quo ceteris prælati sumus, ad
agenda qualibet maiorem licentiam habemus, su-
scepta benedictionis ministerium vertimis ad arri-
bitionis argumentum, locum sanctitatis accipi-
mus. & terrenis aëtibus implicamur.

O Deus bone Christe Domine Pastorum Pa-
stor, da, ut ubique & in hac ditione ac urbe
NN. cui NN. Episcopus præest, verificetur il-
lad l. 2. Machab. c. 3. Quod civitas habitetur
in omni pace, leges etiam custodiantur propter
Onie NN. Pontificis pietatem & animos odio ha-
bentes mala. Nempè Regis ad exempli aula,
titbs, ditio, & totus componitur orbis. Da, ut
Episcopus moriens cum solatio dicere possit hos
illos suā curā salvatos esse. S. Greg. Thauma-

174   *Pars secunda de elevatione*
turgus mortiens interrogabat , quo^t adhuc infi-
deles essent in urbe Cæsarea , cumque tantum
septendecim superesse intelligeret , repositus Deo
gratias agens , totidem erant fideles , cūm cepi Epi-
scopatum . Postquam de Sacerdotibus & Epi-
scopis ea allata sunt , quæ pietatem fovere , la-
lubria documenta ingerere , & mentem in De-
um elevare possunt . Non abs re erit in hunc
finem , ut eò magis in sancta religione nostra
confortemur , aliqua quoque hoc in genere
controversia cum Hæreticis percurrere de con-
stitutis à Deo ad regimen Ecclesiæ & Ecclesiasti-
ca munia Sacerdotibus , Episcopis , & summo
omnium Pastore Pontifice Romano . Et hinc
ad hoc servit

Subiectio quinta.

Imò.

De vocatione Ministrorum Ecclesiæ.

Sicut in republica politica nemini fas est usur-
pare functiones publicæ potestatis , nisi legi-
timâ autoritate ad hujusmodi officium ritè de-
putatus sit : ità nemo usurpare regimen Eccle-
siæ & exercere debet functiones Ecclesiastice
potestatis , ut prædicare verbum Dei , admini-
strare Sacra menta , sacrificare , &c. nisi legitimâ
autoritate ad hæc munia vocatus . Nec enim
quisquam sibi sumit honorem , sed qui vocatur à
Deo tanquam Aaron . Hebr . 5 . & ad Rom . 10 .

Quo.